

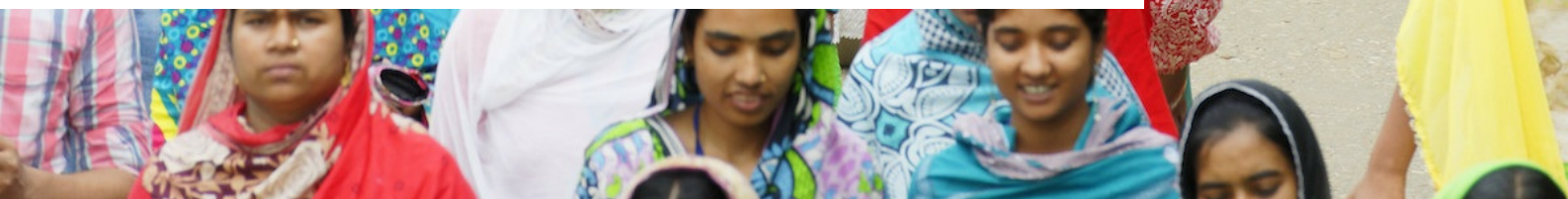

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet NMBU

Rapportering offentlige anskaffelser 2022

for offentlig sektor (ikke omfattes av åpenhetsloven)

□

Til lesere av rapporten

Offentlig sektor er landets største kunde og forbruker. Med dette følger stor innkjøpsmakt og et stort ansvar. Gjennom forvaltning av felleskapets ressurser skal offentlige virksomheter gå foran og ha et sirkulært og bærekraftig forbruk, og etterspørre varer og tjenester som er tilvirket etter høye etiske og sosiale standarder for arbeids- og miljøforhold i både egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Den nye åpenhetsloven (Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold) vil gi offentlig sektor et enklere arbeid med å ettergå at leverandører etterlever de forpliktelser som følger av anskaffelseslovens §5 om å respektere menneskerettighetene. I følge Oslo Economics Konsekvensutredning av lovforslaget om åpenhetsloven, så oppfyller bedriftsmedlemmer i Etisk handel Norge åpenhetslovens krav om redegjørelse for aktsomhetsvurderinger og langt på vei informasjonsplikten. Et viktig verktøy for oppdragsgivere i leverandøroppfølgingen er det nasjonale kontraktsvilkåret for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter, som er utarbeidet av Etisk handel Norge og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ). Kontraktsvilkåret stiller krav til leverandørers aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven og OECDs retningslinjer.

Medlemmer i Etisk handel Norge har forpliktet seg til å bruke sin innflytelse til å øke oppslutningen om etisk handel og jobbe aktivt for å ivareta mennesker, samfunn, miljø og dyrevelferd. For medlemmer i offentlig sektor betyr det at innkjøpsmakten skal brukes på en måte som fremmer ansvarlig og bærekraftig handel og konkurranse på like vilkår mellom leverandører, der grunnleggende menneskerettigheter er en viktig komponent på lik linje med pris, miljø, kvalitet og leveringssikkerhet. En viktig målsetting er derfor at etisk handel skal bidra til at bare seriøse leverandører tildeles offentlige kontrakter. En annen, og like viktig målsetting, er at offentlig sektor anskaffer varer og tjenester på en måte som bidrar til at de som lager produktene og tjenestene får grunnleggende menneskerettigheter oppfylt og at produksjonen ikke skader miljø eller klima eller bidrar til korrupsjon.

Medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet til årlig å rapportere om fremdriften i arbeidet med etisk handel og aktsomhetsvurderinger på et definert basisnivå. Rapporten for offentlig sektor gjelder anskaffelser og rapporten er offentlig tilgjengelig. Medlemmenes innmeldingstidspunkt vil påvirke hvor langt de har kommet i arbeidet.

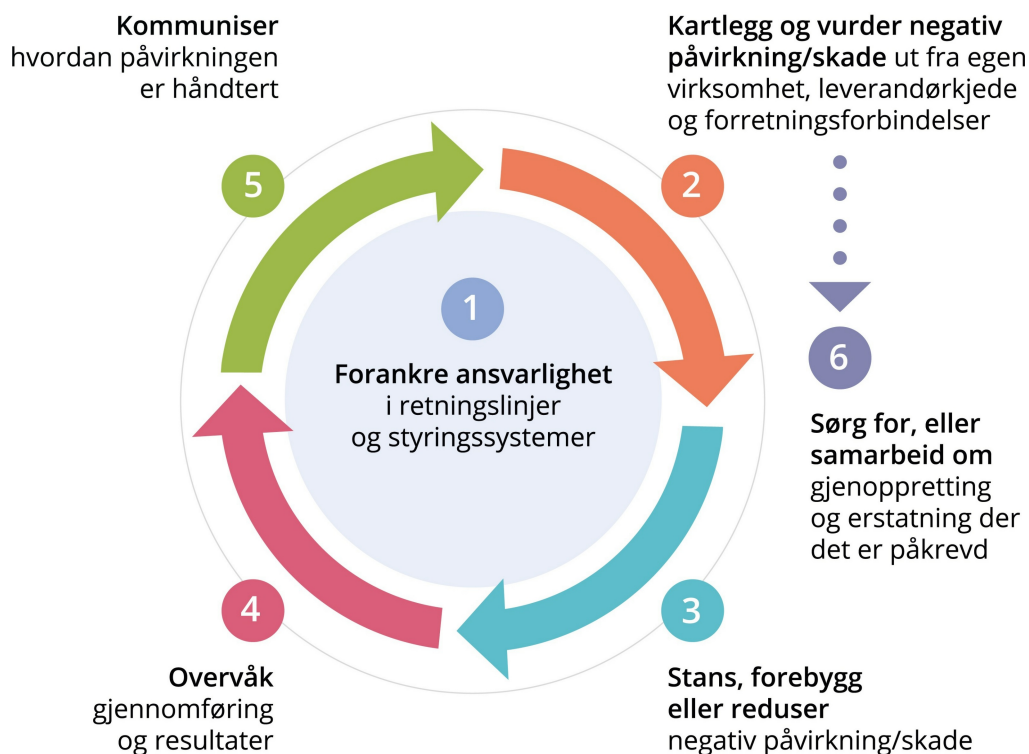

Heidi Furustøl

Daglig leder

Etisk handel Norge

Rapportering på aktsomhetsvurderinger med hensyn til mennesker, samfunn og miljø

Årsrapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger utelukker ikke at en virksomhet har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Metoden for aktsomhetsvurderinger er godt egnet til å bistå virksomheter til å opptre ansvarlig gjennom å kartlegge og håndtere risiko for negative påvirkninger og skade forårsaket av egen virksomhet, i leverandørkjeden og hos forretningsforbindelser, med hensyn til grunnleggende menneskerettigheter, miljø og korrupsjon. Det vil, basert på hvor i leverandørkjeden en virksomhet befinner seg, naturlig være ulik grad av delaktighet innenfor de ulike trinnene, men enhver virksomhet har plikt til å utøve ansvarlighet innenfor de ulike trinnene. Ansvarlighet i denne forbindelse for offentlig sektor baseres i stor grad på virksomhetens egen forankring, systemer og rutiner, egne vurderinger i forhold til risiko (basert på anerkjente kilder og egen kompetanse/erfaring), oppfølging av leverandør/kontrakt, kommunikasjon med berørte parter og samarbeid/bidra/påse sammen med leverandør om forbedringer/avvikshåndtering. Alle medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet på prinsipperklæringen om bærekraftig forretningspraksis med bruk av aktsomhetsvurderinger. Offentlige oppdragsgivere/virksomheter forplikter seg til å arbeide aktivt for samme mål innenfor det handlingsrommet loven til enhver tillater. I henhold til første pilar i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) har det offentlige et juridisk ansvar for å beskytte menneskerettighetene gjennom å utføre aktsomhetsvurderinger både i egne organer, i eierskap og i offentlige anskaffelser.

Denne årsrapporten er delt inn i kapitler basert på OECDs aktsomhetsvurderingsmodell, samt hensyntar de fire fasene av anskaffelsesprosessen for offentlig sektor. Anskaffelsesprosessen består av; 1. forankring, 2. planlegging, 3. gjennomføring og 4. oppfølging. De fire fasene er beskrevet i parentes i innholdsfortegnelsen under de seks trinnene i OECDs aktsomhetsmodell.

Forord fra virksomhetsleder

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) sine kjerneoppgaver er forskning, utdanning og formidling innenfor områdene miljø, bærekraftig utvikling, folke- og dyrehelse, klimautfordringer, fornybare energikilder, matproduksjon, samt areal- og ressursforvaltning. Gjennom dette viktige samfunnsoppdraget skal NMBU bidra til å sikre livsgrunnlaget for dagens og fremtidens generasjoner.

I årene som kommer må verden håndtere tiltagende klimaendringer, tap av naturmangfold og økende sosial ulikhet i en

geopolitisk omskiftelig verden. En lite bærekraftig utvikling truer verdens matsikkerhet, ressursgrunnlag og påvirker økonomisk, politisk og sosial rettferdighet. NMBUs unike sammensetning av sterke og relevante fagmiljøer gjør oss

spesielt godt rustet til å være en drivende kraft for en bærekraftig utvikling. Omstillingsarbeidet vi og kommende generasjoner står overfor, er avhengig av tverrfaglighet, innovativ forskning, utdanning samt kritisk og nyskapende tenkning om hva bærekraft innebærer.

Med sin virksomhet ønsker NMBU å bidra til en bærekraftig utvikling, og en mer rettferdig fordeling av ressurser.

Respekt for miljøet, dyr, planter og mennesker i nåværende og fremtidige generasjoner står sentralt i NMBUs verdigrunnlag og samfunnsoppdrag. Dette er tydelig reflektert i virksomhetsstrategien frem mot 2030, satsninger på

nye bærekraftsarenaer, et kompetansesenter for bærekraftig utvikling, og den nylig etablerte rollen som viserektor for bærekraft ved universitetet.

De siste årene har mange aktører i samfunnet søkt å stille krav i sin virksomhet for å bidra i det viktige arbeidet, inkludert det offentlige – blant annet i anskaffelsesarbeidet. Media og Etisk Handel Norge presenterer stadig bevis på nødvendigheten av dette, og at vi ikke kan ta for gitt at våre leverandører følger opp etiske retningslinjer og samfunnsansvar mot sine produsenter i risikoområder. Anskaffelsesfunksjonen til NMBU arbeider forløpende for å styrke kompetanse og aktivitet for å ivareta dette samfunnsansvaret, samt opprettholde de lovkrav som støtter opp om det offentliges rolle i nettopp dette. Dette skjer gjennom å stille hensiktsmessige krav til leverandørene i anbudsprosessene, og oppfølging av disse i kontraktens levetid - spesielt i større anskaffelser og der risikoprofilen er størst.

Vår evne til å følge opp kontrakter på dette området vil derfor antakelig være viktigere enn noensinne, og NMBUs holdning og innsats for miljø og samfunnsansvar gjennom anskaffelsene skal fortsette med fornyet styrke mot 2030 og videre inn i fremtiden.

" Respekt for miljøet, dyr, planter og mennesker i nåværende og fremtidige generasjoner står sentralt i NMBUs verdigrunnlag og samfunnsoppdrag. "

Lars Atle Holm
Direktør

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet NMBU

Adresse hovedkontor

Universitetstunet 3, 1433 Ås

Antall ansatte

1 900

Navn, tittel og tlf.nr. for kontaktperson for rapporten

Heidi Glomvik, Seniorrådgiver

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

heidi.glomvik@nmbu.no

Beskrivelse av virksomhetens struktur

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) er lokalisert syd for Oslo, med sitt hovedvirke på campus Ås. Her finnes syv fakulteter, flere forskningsenter og universitetsadministrasjonen. I tillegg har Veterinærhøgskolen en avdeling lokalisert i Sandnes.

Universitetsadministrasjonen, herunder Innkjøpsseksjonen i Økonomiavdelingen, bistår fakultet og forskningssenter i de funksjoner og oppgaver for å støtte opp om undervisning og forskning.

NMBU har nylig vedtatt en strategi som ytterligere bekrefter forankring i fokus på bærekraft, i undervisning forskning og drift frem mot 2030. Innkjøpsseksjonen bistår alle enheter på NMBU med å gjennomføre anskaffelser i tråd med lovverk og strategi.

Informasjon om anskaffelser/avtaler

Samlet verdi innkjøp av varer og tjenester i rapporteringsåret (NOK)

850 000 000

Totalt antall aktive anskaffelser/avtaler i rapporteringsåret

404

Oppgi antall avtaler hvor det har vært gjennomført kontraktsoppfølging under rapporteringsåret

1

Mål og fremdrift

MÅL OG FREMDRIFT I RAPPORTERINGSÅRET

1

Mål: Gjennomføre alle anskaffelser av høyrisikoprodukter i tråd med Etisk Handel Norge sine retningslinjer.

Status: Innkjøp har etter beste evne og kapasitet fulgt opp dette målet i de anskaffelser hvor det er relevant.

2

Mål: Følge opp etiske krav stilt i gjeldende rammeavtaler/løpende avtaler

Status: Innkjøpsseksjonen har ikke hatt kapasitet til å fullføre arbeidet og følge opp målet.

3

Mål: Fredigstille rutiner og maler for veiledning av hvordan stille etiske krav i anskaffelser, samt gjennomføre opplæring i bruken av dette

Status: Innkjøpsseksjonen har ikke hatt kapasitet til å fullføre arbeidet og følge opp målet.

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Etablere risikoanalyse som skal gjennomføres før alle nye anskaffelser

2

Gjennomføre risikoanalyse og kontraktsoppfølging på minst tre høyrisikoavtaler.

3

Bygge kompetanse innenfor bærekraft i offentlige anskaffelser i innkjøpsseksjonen

A woman wearing a traditional conical hat with a pink ribbon and a patterned shirt is smiling and working in a rice paddy field. She is bent over, pulling up a clump of rice plants from the water. The background shows a vast, green rice field under a cloudy sky.

1

Forankring av ansvarlighet i virksomheten

Forankring av bærekraft i virksomheten handler om å ha relevante strategier, planer, policy og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger i anskaffelser som er vedtatt av ledelsen.

For en offentlig virksomhet vil det bl.a. bety å ha egnede rutiner for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter ved offentlige anskaffelser der det er risiko for brudd på slike rettigheter, i tråd med §5 i Loven om offentlige anskaffelser (LOA). Det betyr også at anskaffelsesstrategi/policy og handlingsplaner omhandler bærekraft. Sentralt i dette er virksomhetens arbeid med aktsomhetsvurderinger. Det vil bla. si å ha strategier og planer for hvordan virksomheten identifiserer og håndterer virksomhetens negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø i hele leverandørkjeden. Gjennom å håndtere dette på en god måte bidrar virksomheten til oppnåelse av bærekraftsmålene.

Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes. Arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og i denne forbindelse også oppfølging av leverandørenes aktsomhetsvurderinger, bør være en integrert del av virksomhetens anskaffelsesprosess. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Forankring: Anskaffelsesstrategi/policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

Policy ikke publisert utenfor intranett.

1.A.2 Hvordan er anskaffelsesstrategi/policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

NMBU har hatt en anskaffelsesstrategi for perioden 2018-2022 som omtaler innsats og arbeid med miljø, lønns- og arbeidsvilkår og samfunnsansvar. Denne møter imidlertid ikke de formelle kravene omtalt over og er ikke publisert offentlig.

NMBU vedtok høsten 2022 en ny overordnet strategi for hele organisasjonen, og det skal i 2023 utarbeides nye strategiske handlingsplaner på avdelingsnivå som støtter opp om denne. Videre arbeid med bærekraft i anskaffelser vil naturlig omfattes av disse planene.

1.B Forankring: Organisering, internkommunikasjon og kompetanse

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser for bærekraftig forretningspraksis organisert i virksomheten, og hvorfor?

"Aktsomhetsvurdering" er ikke et kjent begrep i virksomheten, og innkjøpsseksjonen har ikke alene kapasitet til å lede et forankringsarbeid på tvers av enhetene.

Gitt den nye bærekraftsstrategien gjeldende for NMBU fra 2023, antas det at et tverrfaglig arbeid for å konkretisere innsatsen om bærekraft naturlig vil følge i kommende måneders aktiviteter med strategiske handlingsplaner, uten at det er definert en tydelig fremdriftsplan.

1.B.2 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å arbeide med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser og følge opp dette hos leverandører?

Arbeidet er ikke påbegynt.

1.C. Forankring: Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

De etiske kontraktsvilkår utarbeidet av ENH/DFØ har i flere år vært benyttet i anskaffelser av varer der dette er aktuelt/høyrisiko.

Utover dette er konkretisering av tiltak for å ivareta NMBUs forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø noe organisasjonen vil arbeide videre med i tiden som kommer, som nevnt i overstående punkter.

1.D Forankring: Partnerskap og samarbeid med leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med leverandørkjeden?

De etiske kontraktsvilkår utarbeidet av ENH/DFØ har i flere år vært benyttet i anskaffelser av varer der dette er aktuelt/høyrisiko. Det samme gjør krav knyttet til miljø og andre elementer av samfunnsansvar der det er relevant.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i anskaffelser under rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i anskaffelser er et meget viktig, men også særdeles ressurskrevende arbeid. Det finnes per idag ikke tilstrekkelig kapasitet og ressurser til å følge opp dette arbeidet på en entydig måte, og gjøres derfor tiltak for å vurdere interne prioriteringer og sette dette høyere på dagsorden.

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på, mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden.

For offentlig sektor vil det være vesentlig å foreta denne type kartlegging i flere faser av en anskaffelsesprosess. Først overordnet i planleggingsfasen og deretter i konkurransegjennomføringen. Virksomheten må i planleggingsfasen tilegne seg overordnet kunnskap om risikobildet for de aktuelle produkter/tjenester som inngår i anskaffelsen. Deretter, ut fra grad av risiko, tilpasse videre dialog, krav, kriterier og oppfølging mot aktuelle tilbydere/leverandører (konkurransegjennomføring).

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø må også inngå i kontraktsoppfølgingen for å redusere og forebygge risiko for menneske, samfunn og miljø. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av tilbydere/leverandører er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 Risikokartlegging

Det gjøres en vurdering basert pr anskaffelse om det er særlig risiko knyttet til miljø, arbeidsforhold eller etiske elementer. Dette er per idag ikke stukturert tilnærming, ad hoc ved oppstart av anskaffelser - og basert på DFØs veiledere.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Etiske/sosiale krav i anskaffelsesprosessen

1

I hvilke type anskaffelser	Arbeidstøy og verneutstyr
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Ja
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Ja
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

2

I hvilke type anskaffelser	Elvarebil
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

3

I hvilke type anskaffelser	Møbler
Ant. leverandører på avtalen	2
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

4

I hvilke type anskaffelser	Elektrisk minilaster
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

5

I hvilke type anskaffelser	Elektrisk installasjonsmateriell
Ant. leverandører på avtalen	1
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Relatert tema	Geografi
Bygg- og anleggstjenester	Fagorganisering og kollektive forhandlinger Lønn Arbeidstid	Norge
Renhold	Fagorganisering og kollektive forhandlinger Lønn Arbeidstid	Norge
Turbuss	Lønn Arbeidstid Miljø	Norge
Tekstiler	Miljø Materialbruk	Globalt
Solceller	Tvangsarbeid Barnearbeid Lønn Marginaliserte befolkningsgrupper Miljø	Kina

Dette er ikke bevisst og strategisk prioriterte områder, men risikoområder som er identifisert fortløpende ved arbeid med anskaffelser.

2.A.4 Beskriv prioriterte risikoområder og bakgrunn for prioriteringen av disse. Beskriv hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med. Beskriv videre også om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

Dette er blant de områdene NMBU anskaffer varer og tjenester som tydelig kommer frem som risikoområder hos DFØ Anskaffelser.

Selv om der per utgangen av 2022 ikke finnes formelt etablerte rutiner for dette arbeidet, gjøres det en konkret vurdering knyttet til miljø og andre bærekraftselementer i forkant av hver anskaffelse. Hvor relevant, stilles det krav i konkurransen. Der det holdes periodiske statusmøter med leverandører vil også disse bli fulgt opp.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte.

For offentlig sektor vil kartleggingen bl.a. innebefatte å benytte informasjon, kunnskap og dokumentasjon som leverandør innehar. Leverandør skal inneha oversikt over bl.a. risiko på land- og sektornivå og kunnskap om hvordan prioritere basert på mest vesentlig negativ påvirkning mennesker, samfunn og miljø. Dog må virksomheten selv gjøre sine innledende vurderinger på risiko og prioritering av dette.

Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres.

Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne strategier, policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stans, forebygg eller reduser (planlegging, gjennomføring og oppfølging)

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Bygg- og anleggstjenester
Overordnet mål :	Det er ikke definerte konkrete mål, det bygges erfaring og kompetanse så langt ressurser tillater det.
Status :	Pågående
Mål i rapporteringsåret :	Ingen konkrete mål var definert for rapporteringsåret.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Det stilles relevante krav i anskaffelsesprosessen. Det det er kapasitet, følges disse opp.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Etablere rutiner og roller for implementering av hensiktsmessige krav i anskaffelsesområdet, samt definere roller og ansvar i organisasjonen for oppfølging av disse i kontraktsperioden.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Renhold
Overordnet mål :	Det er ikke definerte konkrete mål, det bygges erfaring og kompetanse så langt ressurser tillater det.
Status :	Pågående
Mål i rapporteringsåret :	Ingen konkrete mål var definert for rapporteringsåret.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Det stilles relevante krav i anskaffelsesprosessen. Det det er kapasitet, følges disse opp.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Etablere rutiner og roller for implementering av hensiktsmessige krav i anskaffelsesområdet, samt definere roller og ansvar i organisasjonen for oppfølging av disse i kontraktsperioden.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Turbuss
Overordnet mål :	Det er ikke definerte konkrete mål, det bygges erfaring og kompetanse så langt ressurser tillater det.
Status :	Pågående
Mål i rapporteringsåret :	Ingen konkrete mål var definert for rapporteringsåret.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Det stilles relevante krav i anskaffelsesprosessen. Det det er kapasitet, følges disse opp.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Etablere rutiner og roller for implementering av hensiktsmessige krav i anskaffelsesområdet, samt definere roller og ansvar i organisasjonen for oppfølging av disse i kontraktsperioden.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Tekstiler
Overordnet mål :	Det er ikke definerte konkrete mål, det bygges erfaring og kompetanse så langt ressurser tillater det.
Status :	Pågående
Mål i rapporteringsåret :	Ingen konkrete mål var definert for rapporteringsåret.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Det stilles relevante krav i anskaffelsen. Det det er kapasitet, følges disse opp.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Etablere rutiner og roller for implementering av hensiktsmessige krav i anskaffelsesområdet, samt definere roller og ansvar i organisasjonen for oppfølging av disse i kontraktsperioden.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Solceller
Overordnet mål :	Det er ikke definerte konkrete mål, det bygges erfaring og kompetanse så langt ressurser tillater det.
Status :	Pågående.
Mål i rapporteringsåret :	Ingen konkrete mål var definert for rapporteringsåret.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Det stilles relevante krav i anskaffelsen, som kvalifikasjonskrav.

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Etablere rutiner og roller for implementering av hensiktsmessige krav i anskaffelsesområdet, samt definere roller og ansvar i organisasjonen for oppfølging av disse i kontraktsperioden.

ANDRE TILTAK FOR Å HÅNDTERE NEGATIV PÅVIRKNING

Beskriv virksomhetens generelle tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning knyttet til anskaffelser, også i leverandørkjeden.

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

NMBUs miljøutvalg arbeider med kartlegging og relevante tiltak.

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

NMBUs miljøutvalg arbeider med kartlegging og relevante tiltak.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Det arbeides fortløpende med å stille hensiktsmessige krav i konkurranser, samt formalisere et rammeverk for å følge disse opp. Ansvar, roller og rutiner er under etablering i 2023.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Krav til kjøp av produkter med sertifiseringer, feks av typen Svanemerket eller ECOLabel og FSC, er under vurdering hvor det er hensiktsmessig.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Relevante krav stilles i anskaffelsesprosesene og følges opp der kapasitet tillater det.

3.B.6 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Det gjøres regelmessig kontroll av ansattes eierforhold/interesser i selskaper opp mot NMBUs leverandørregister.

3.B.7 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger ved anskaffelser og i kontraktsoppfølging.

Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre (f.eks leverandører).

Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger ved anskaffelser og i kontraktsoppfølging brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A. Overvåke og evaluere (oppfølging)

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø i forbindelse med anskaffelser, og hvordan overvåkningen gjennomføres i praksis.

Det er ikke etablert en fast ansvarsmatrise med roller og oppgaver knyttet til dette arbeidet. Der tilgjengelige ressurser tillater det, gjøres arbeidet i stor grad ad hoc av den sentrale innkjøpsorganisasjonen.

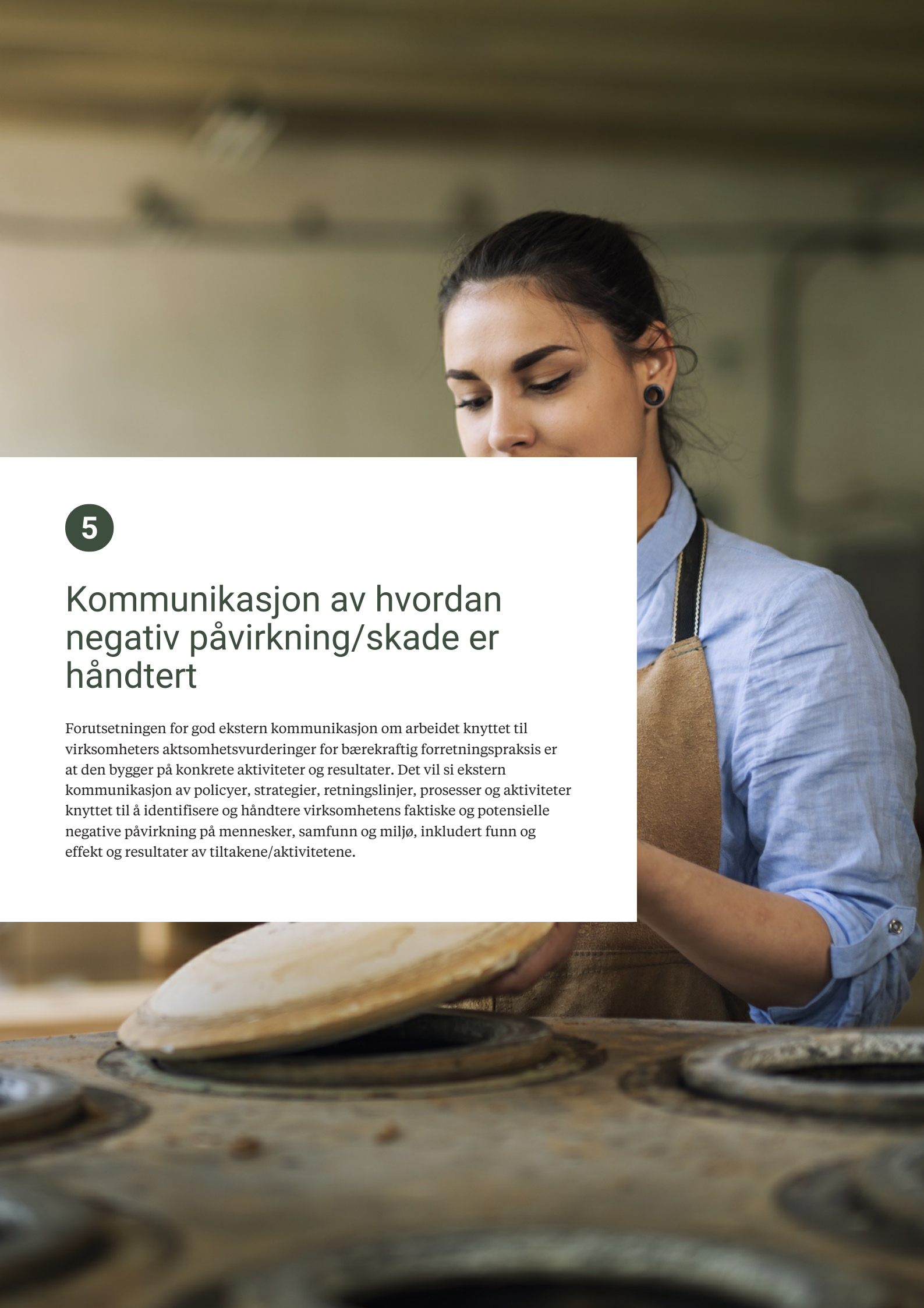
4.A.2 Hvor mange leverandører har vært gjenstand for kontraktsoppfølging knyttet til bærekraft, inkludert etiske- og sosiale krav, i rapporteringsåret (gjelder avtaler inngått i rapporteringsåret og avtaler inngått tidligere år)?

1 - Leverandør av turbuss.

4.A.3 Er det i rapporteringsåret identifisert avvik fra de etiske- og sosiale kravene hos aktører i leverandørkjeden? Faktiske negative konsekvenser for mennesker og miljø omfattes. Manglende åpenhet om leverandørkjede og manglende bærekraftspolicy kan også være vanlige avvik. Hvis ja: Angi type avvik, hvor i leverandørkjeden avvikene er identifisert, tiltak iverksatt for å rette avvikene, samt status.

1

Type avvik (barnearbeid, HMS, lønn, arbeidstid etc)	Ingen
Hvor i leverandørkjeden?	N/A
Tiltak iverksatt for å rette avvik	N/A
Status	OK

A woman with dark hair tied back, wearing a light blue button-down shirt and a brown leather apron, is focused on her work. She is looking down at a large, dark metal pot or stove. The background is a blurred kitchen setting with wooden shelves and various kitchen items.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Det vil si ekstern kommunikasjon av policyer, strategier, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, inkludert funn og effekt og resultater av tiltakene/aktivitetene.

5.A. Kommunisere eksternt (oppfølging)

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser, kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Det publiseres ikke informasjon om interne rutiner knyttet til aktsomhetsvurderinger på rapporteringstidspunktet.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, samfunn eller miljø, håndteres skaden gjennom å sørge for eller samarbeide om gjenoppretting.

Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for, eller samarbeide om, tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert. Ved inngåelse av leverandørkontrakter, hvor det viser seg at leverandøren, enten direkte eller indirekte, har bidratt til skade på mennesker, samfunn og miljø, forventes det at også oppdragsgiver bidrar til gjenoppretting. Grad av bidrag til gjenoppretting fra oppdragsgiver kan i denne sammenheng variere. I mange tilfeller vil den mest aktuelle handlingen være, som et minimum, å påse at leverandør utfører sin plikt til å bidra til gjenoppretting videre i leverandørkjeden. (Kontraktsoppfølging på pkt. 2.6 i kontraktsvilkår for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden, utarbeidet av DFØ og EHN).

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens strategi/policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø

Det er ikke etablert en formell policy eller rutine for dette området, men avhengig av avviket vil NMBU gå i dialog med leverandøren for å minimere negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø.

6.A.2 Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Ingen avvik funnet som krevde tiltak.

6.B Sikre tilgang til mekanismer for gjenoppretting (oppfølging)

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn i leverandørkjeden har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

Det er ikke etablert en policy eller rutine for dette området.

Kontaktinformasjon:

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet NMBU

Heidi Glomvik, Seniorrådgiver

heidi.glomvik@nmbu.no